

МОДЕЛЮВАННЯ МЕХАНІЗМІВ ГРОШОВО-КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Маринич Т.О., *асистент*; Пижова К.М., *студент*

Моделювання механізмів грошово-кредитної політики держави вимагає у першу чергу встановлення причинно-наслідкових зв'язків між параметрами, які визначають фінансову стабільність держави. Їх значення подаються часовими рядами. Розглядаються поквартальні дані реального ефективного валютного курсу (reer), облікової ставки (r), сальдо валютних інтервенцій (int), забезпеченості банківських кредитів депозитами (dep/kr), рівня монетизації (m2/gdp), рівня доларизації (dep_fc), відношення валового зовнішнього боргу до ВВП (debt), достатності золотовалютних резервів (rez/imp), рівня інфляції (isc) та реального ВВП (gdp) за 2000-2010 роки [1]. Вигляд моделей залежить від стаціонарності та коінтегрованості рядів. Перевірка на стаціонарність за розширеним тестом Дікі-Фулера показала, що всі вони є нестаціонарними з рівнем інтеграції I(1). Казуальний зв'язок між факторами досліджено за тестом Грейнджера [2]. Він передбачає побудову двовимірних авторегресійних моделей:

$$\begin{aligned} Y_t &= a_0 + a_1 Y_{t-1} + \dots + a_p Y_{t-p} + b_1 X_t + \dots + b_p X_{t-p}, \\ X_t &= a_0 + a_1 X_{t-1} + \dots + a_p X_{t-p} + b_1 Y_t + \dots + b_p Y_{t-p}, \end{aligned}$$

де p – порядок авторегресії для кожної пари часових рядів X_t , Y_t . Результати тестування дали наступні результати: reer→gdp, dep/kr; reer↔debt; int→debt, gdp, dep/kr; m2/gdp→gdp; dep_fc→gdp, debt.

Аналіз свідчить, що облікова ставка НБУ (r) не впливає на макроекономічну стабільність країни. Одночасно жоден інструмент грошово-кредитної політики не впливає на рівень інфляції (isc), який виступає індикатором внутрішньої фінансової стабільності та основним таргетом монетарної політики.

Отримані результати є підґрунтям для короткострокового і довгострокового прогнозування на базі VAR і VEC моделей.

1. <http://www.bank.gov.ua> – офіційний сайт НБУ.
2. Я.Р. Магнус, П.К. Катышев, А.А. Пересецкий, *Економетрика* (М.: Дело: 2004).